

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (106.)
w dniu 16 września 2013 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk senacki nr 437, druki sejmowe nr 966, 1013, 1212, 1213, 1214, 1553 i 1553A).
2. Rozpatrzenie ustawy o likwidacji Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (druk senacki nr 438, druki sejmowe nr 1437 i 1593).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Kazimierz Kleina)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Otwieram posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Witam wszystkich bardzo serdecznie.

Nasze dzisiejsze posiedzenie będzie składało się z dwóch... W dniu dzisiejszym będą dwa posiedzenia: pierwsze to jest to odbywające się teraz, o godzinie 12.00, a kolejne, o godzinie 14.00, będzie związane z ustawą budżetową.

W programie posiedzenia, które przed chwilą otworzyłem, jest rozpatrzenie dwu ustaw: pierwsza to ustawa o zmianie ustawy o usługach płatniczych, a druga – ustawa o likwidacji Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych.

Czy ze strony senatorów są uwagi do porządku naszego posiedzenia? Nie ma.

Teraz pytam: czy w posiedzeniu uczestniczą przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność lobbingową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa? Bardzo proszę włączyć mikrofon i się przedstawić.

Lobbysta z Central European Consulting Sp. z o.o. wykonujący działalność na rzecz MasterCard Europe Sp. z o.o. – Oddział w Polsce Anna Borys-Karwacka:

Anna Borys-Karwacka, CEC Government Relations.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Dziękuję bardzo.

Jaki podmiot pani reprezentuje?)

MasterCard.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

MasterCard, rozumiem. Dziękuję bardzo.

Więcej lobbystów nie ma?

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego: ustawa o zmianie ustawy o usługach płatniczych. To druk senacki nr 437. Jak państwo senatorowie i nasi goście pamiętają, ta ustawa, przyjęta przez Sejm, jest inicjatywą Senatu. W odpowiednim czasie została ona skierowana do Sejmu i tam był to wiodący projekt, na podstawie którego przygotowano ostateczny kształt ustawy. Oczywiście

do Sejmu zostały zgłoszone jeszcze inne projekty ustaw, ale projekt senacki był, powtarzam, projektem wiodącym. Sejm przyjął ustawę, którą w wielu miejscach dość istotnie zmodyfikował w stosunku do naszego projektu, ale – co dało nam dużą satysfakcję – ten projekt ustawy o usługach płatniczych został przyjęty przytłaczającą większością głosów. Chyba wszyscy posłowie, jeżeli dobrze pamiętam, zagłosowali za tą ustawą. Wyraźnie więc widać, że ustawa jest potrzebna i że została życzliwie przyjęta w parlamencie, niezależnie od opcji politycznej.

Dzisiaj rozpatrujemy ten projekt na posiedzeniu naszej komisji, aby jeszcze w tym tygodniu przedstawić go Senatowi.

(Głos z sali: Sejmowi.)

Nie, w tym tygodniu Senatowi.

Bardzo proszę pana ministra o krótką charakterystykę tej ustawy. Taka jest kolej rzeczy: senatorowie co prawda znają tę ustawę – to był przecież nasz projekt – ale jest taka zasada, taka przyjęta praktyka, że minister ma prawo w dwóch, trzech zdaniach omówić ustawę i zarazem potwierdzić stanowisko rządu odnośnie do tej ustawy. Później poprosimy naszego legislatora o przedstawienie uwag, a następnie przeprowadzimy dyskusję, debatę, także z udziałem gości, których w związku z tą ustawą przybyło bardzo wielu.

Panie Ministrze, bardzo proszę o krótką informację. Senatorowie i goście na pewno są doskonale zorientowani w tej ustawie, ale tak dla porządku i tradycji bardzo proszę o krótką charakterystykę ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Wojciech Kowalczyk:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Jeżeli chodzi o główne założenia czy propozycje zmian zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych, druk senacki nr 437, to przede wszystkim jest to obniżenie opłaty interchange do poziomu 0,5% wartości jednostkowej transakcji od dnia 1 lipca 2014 r. dla wszystkich rodzajów kart płatniczych.

Drugi ważny element to znaczne zwiększenie swobody akceptantów w zakresie przyjmowania płatności kartami. Zmniejszy się wpływ zasad obu organizacji na działalność akceptantów, jako że umożliwione zostanie stosowanie promocji środków płatniczych przez oferowanie zniżek.

Trzeci ważny element to wprowadzenie mechanizmów zwiększających transparentność systemów kartowych. Operatorzy systemów będą obowiązani do upubliczniania na swoich stronach internetowych informacji o wysokości stawek interchange oraz pozostałych opłat, które stanowią przychód systemów kartowych.

Czwarty element to zwiększenie przewidywalności prowadzenia działalności przez akceptantów i agentów rozliczeniowych poprzez nałożenie na systemy kartowe obowiązku informowania Komisji Nadzoru Finansowego o nowych stawkach opłat stanowiących przychód systemu na trzy miesiące przed ich wprowadzeniem.

Piąty element stanowią ułatwienia w zakresie zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności na rynku. Dla nowych firm, które zdecydują się budować na polskim rynku konkurencję dla wiodących globalnych systemów kartowych, przewidziano trzyletni okres wyłączenia spod przepisów ustawy. Umożliwi to stosowanie wyższych stawek opłaty interchange.

Kolejny element to zakaz poboru przez organizację płatniczą opłat z tytułu krajowej transakcji płatniczej dokonywanej przy użyciu karty innej organizacji.

Jak pan przewodniczący powiedział, ustawa została praktycznie jednogłośnie przyjęta przez niższą izbę parlamentu. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Teraz Biuro Legislacyjne. Pan legislator Jakub Zabielski.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag legislacyjnych do ustawy uchwalonej przez Sejm. Ja chciałbym poinformować, że w trakcie prac nad ustawą w Sejmie miałem możliwość przedstawienia uwag Biura Legislacyjnego, których celem było zapewnienie spójności ustawy w związku ze zmianami dokonanymi przez komisje sejmowe. Zaproponowaliśmy wówczas takie uwagi, które uznaliśmy za niezbędne do tego, aby tę ustawę dało się stosować. I te uwagi zostały przyjęte. Oczywiście zawsze jest tak, że pewne rzeczy można pisać na dziesięć różnych sposobów. Ale w tym wypadku chodzi przede wszystkim o to, czy ustawa realizuje cel założony przez ustawodawcę – a w opinii Biura Legislacyjnego tak właśnie jest. Jeżeli chodzi o uwagi, które przedstawiali partnerzy społeczni, w szczególności dotyczące art. 38a i możliwości błędnej interpretacji tego przepisu w związku z odesłaniem do art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b, w którym mowa o kartach płatniczych lub instrumentach podobnych, to zdaniem Biura Legislacyjnego takiej błędnej interpretacji trudno się spodziewać, jeżeli weźmie się pod uwagę inne przepisy ustawy, w szczególności definicję opłaty interchange, definicję karty płatniczej i definicję

wydawcy karty płatniczej, oraz jeżeli spojrzy się na znowelizowany art. 1, w którym dodaliśmy ust. 2, określający zakres przedmiotowy ustawy obejmujący rynek płatności kartą płatniczą. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Ponieważ ta ustawa była naszym projektem, uczestniczyłem w większości posiedzeń Komisji Finansów Publicznych Sejmu i podkomisji powołanej przez tę komisję specjalnie na potrzeby prac nad tą ustawą. I muszę powiedzieć, że na każdym z tych posiedzeń byłem bardzo rzetelnie wysłuchiwany, pytano mnie także o opinie dotyczące poszczególnych zapisów. Tak więc chcę powiedzieć, że na poziomie sejmowym, i dotyczy to zarówno komisji sejmowej, jak i podkomisji, ta współpraca między naszą komisją a wspomnianymi komisjami Sejmu była rzeczywiście dobra.

Tak jak powiedziałem, Sejm dokonał w naszym projekcie pewnych modyfikacji, wpisał niektóre elementy z innych projektów ustaw, ale co do zasady ta ustawa, w postaci, w jakiej do nas dotarła, realizuje te cele, które postawiliśmy sobie na początku prac nad tym projektem.

Poza tym, jak państwo senatorowie pamiętacie, myślny prace nad tą ustawą rozpoczęli jeszcze w poprzedniej kadencji. Początkowo mieliśmy nadzieję, że dojdzie do samoregulacji i że wszystkie zainteresowane podmioty uczestniczące w całej tej procedurze, w całym systemie usług płatniczych – a więc organizacje kartowe, akceptanci i banki – same dobrowolnie się porozumieją i same będą obniżać wysokość opłat. W praktyce, jak państwo wiecie, tak się jednak nie stało. W związku z tym już w obecnej kadencji podjęliśmy decyzję, że wobec braku takiej samoregulacji powinniśmy przygotować odpowiednią ustawę. Ta nasza ustawa była konsultowana z Narodowym Bankiem Polskim, w naszych posiedzeniach uczestniczył zawsze przedstawiciel Narodowego Banku Polskiego – jest on obecny także dzisiaj. Tak więc cały czas konsultowaliśmy tę ustawę, aby była naprawdę możliwie jak najlepsza.

Teraz otwieram dyskusję i bardzo proszę...

Chcę jeszcze poinformować członków komisji, że do Komisji Budżetu i Finansów Publicznych wpłynęło wiele opinii, wiele sugestii, a także wątpliwości związanych z tą ustawą. Senatorowie mieli okazję się temu przyjrzeć, zapoznać się z tymi opiniami i ewentualnie wyciągnąć wnioski.

Bardzo proszę, pan prezes, Związek Banków Polskich.

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:

Dzień dobry.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, ja chciałbym... Trochę szkoda, że to pismo, które skierowaliśmy do pana senatora, z pewnym argumentami, o których ja teraz powiem, nie jest tutaj wyłożone, ale mam nadzieję, że państwo...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: To pismo z 16 września, tak?)

Nie, z 11 września.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Z 11 września...)

(Głos z sali: Tutaj jest.)

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: A tutaj jeszcze mamy z 16 września... A, to PKO BP.)

Tak.

Pozwólcie więc państwo, że najpierw przedstawię naszą, że tak powiem, środowiskową, prezentowaną przez Związek Banków Polskich prośbę czy postulat do państwa, i krótko tę prośbę uzasadnię. My, jako środowisko bankowe, wielokrotnie zaznaczaliśmy, że jesteśmy świadomi konieczności obniżki *interchange fee*. Dawaliśmy temu wyraz zarówno na zewnątrz, w mediach, jak i, przede wszystkim, poprzez uczestnictwo w pracach zespołu roboczego NBP, o którym to zespole pan senator, pan przewodniczący wspominał. I w trakcie tych prac zgłosiliśmy różnego rodzaju uwagi. Ja ich nie będę powtarzał, ponieważ przyjmuję, że to, co państwo zaproponowaliście w ustawie, czy też to, co Sejm zaproponował w ustawie, jest rozwiązaniem, które próbuje godzić różne interesy.

Jedynym naszym postulatem, jedyną naszą prośbą jest to, aby zawarty w ustawie sześciomiesięczny okres przejściowy wydłużyć do dwudziestu czterech miesięcy. Proszę państwa, to jest, można powiedzieć, daleko idąca prośba. Chcę przedstawić jej uzasadnienie. Po pierwsze, wynika ona z tego, o czym wspominał pan przewodniczący, senator Kleina – że uczestnicy tak zwanego okrągłego stołu organizowanego przez NBP przygotowali program redukcji opłat kartowych, który przewidywał okres przejściowy. To – i mówię o tym z żalem – że program ten nie został przyjęty, nie podważa merytorycznej wartości opracowania. Uwzględniło ono wszystkie cztery strony tego procesu: akceptantów, acquirerów, czyli agentów rozliczeniowych, banki i organizacje płatnicze. I w tym właśnie opracowaniu przyjęto, że przewidziany tam okres przejściowy, zresztą dłuższy, ma po prostu pewne znaczenie, jeżeli można to tak nazwać, dla uniknięcia szoku – bo zawsze, że tak powiem, lepiej działać łagodnie niż ostro. Równocześnie uwzględniło ono wieloaspektowe skutki tego okresu przejściowego. Chodzi przede wszystkim o rozwinięcie polskiego systemu usług płatniczych. A tutaj ten okres przejściowy został w ogóle skrócony do sześciu miesięcy. Jest jednak powód, żeby jeszcze raz do tego tematu wrócić, już nie na zasadzie, że tak powiem, historycznej, mianowicie że w raporcie NBP tak było, ale w kontekście dwóch nowych dokumentów, które pod koniec stycznia opublikowała Komisja Europejska. Okazuje się, że właśnie taka radykalna obniżka opłat *interchange* może narazić nasz sektor usług płatniczych na niekorzystne, nierówne warunki konkurencji z innymi krajami Europy, szczególnie z krajami tak zwanej starej Unii. Oznacza to, proszę państwa, że wskutek połączenia tego zjawiska z rozwinięciem transgranicznych usług *acquiring*owych może powstać taka sytuacja, że transakcja realizowana przez polskiego płatnika w polskim sklepie będzie rozliczana za granicą i wpływy z tej transakcji będą trafiały do agenta rozliczeniowego też za granicą. Żeby uniknąć wystawienia polskiego sektora usług płatniczych na działanie w warunkach takiej nierów-

nej konkurencji, potrzebny jest nam jako środowisku, to znaczy zarówno bankom, jak i agentom rozliczeniowym, okres przejściowy. Taki okres przejściowy pozwoliłby nam przygotować odpowiednie technologie, dzięki czemu nie byłibyśmy takim łatwym celem, a jednocześnie rozwinać także pewne technologie alternatywne – mam na myśli głównie płatności mobilne – które sprawiłyby, że skutki tej zmiany dla sektora usług płatniczych byłyby mniejsze.

Na zakończenie, żeby zilustrować państwu, na czym, między innymi, polega ta mniej korzystna sytuacja konkurencyjna sektora polskich usług płatniczych, powiem tak: jeśli chodzi o usługi płatnicze, to w bankowości w Unii Europejskiej istniały dwa modele. Jeden był oparty na wysokiej cenie rachunku bankowego, i z tych przychodów finansowano różnego rodzaju innowacje. Tak było w starej Unii. I był też drugi model, oparty na relatywnie wysokich przychodach z usług płatniczych, czyli na relatywnie wysokim *interchange fee*. I tak było na przykład w nowych krajach Unii Europejskiej, w tym w Polsce. My, godząc się, że ta opłata musi być obniżona, uzasadnialiśmy, że to jest źródło przychodów, z których finansuje się innowacje systemu. Można powiedzieć, że my w Polsce jesteśmy w trakcie bardzo pozytywnych zmian pod względem technologicznym, ale potrzebny nam jest jeszcze czas. I wnosimy o to, żebyście państwo to uwzględnili. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Rzeczywiście, w naszym senackim projekcie był przewidziany dłuższy okres przejściowy. Tylko że, jak państwo – i goście, i senatorowie – pamiętacie, ten okres dostosowawczy rozpoczęliśmy już właściwie w momencie rozpoczęcia tej debaty, jeszcze w poprzedniej kadencji. Bo przecież wtedy powiedzieliśmy sobie wszyscy, że w pierwszej kolejności banki i organizacje kartowe powinny same obniżyć te opłaty *interchange*. I rzeczywiście, stopniowo je obniżały, dzisiaj te opłaty są już zdecydowanie niższe niż były jeszcze dwa lata temu. I pewnie banki i organizacje kartowe musiały się do tego jakoś przystosować. Tak więc debatę nad tą ustawą prowadzimy już od dwóch lat. I to był czas także na to – i zdaje się, że takiego argumentu używali również nasi koledzy i koleżanki w Sejmie – żeby się dostosować, ponieważ było wiadomo, że w którymś momencie zapadnie taka decyzja, albo parlamentu, albo nawet samych organizacji kartowych i banków, niezależnie. Tak więc my ciągle, jak mówię, czekaliśmy na tę, jednostronną nawet, decyzję banków.

Panie Prezesie, pan jeszcze powiedział, że nasz system może być stratny. Czy mógłby pan w prosty sposób wyjaśnić, na czym polegałaby ta strata w przypadku, gdy transakcja naszą, polską kartą byłaby realizowana za granicą?

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:

Okres przejściowy, który został zarysowany w dyrektywie o usługach płatniczych, opublikowanej 24 lipca przez Komisję Europejską, jest pewnym sygnałem dla analogicznych organizacji w innych krajach Unii Europejskiej, że za

dwa lata zostanie wprowadzona, jak państwo wiecie, nawet jeszcze większa obniżka *interchange fee* w relacjach krajowych. Równocześnie w drugim dokumencie, Multilateral Interchange Fee Regulation – w skrócie: MIFR – zaproponowano uruchomienie niemalże w czasie realnym, czyli niedługo, tak zwanego *cross-border acquiring*, czyli procesu polegającego na tym, że wobec agenta rozliczeniowego zostanie praktycznie zawieszona zasada rezydencji. Dzisiaj rozróżnianie krajowego i transgranicznego *interchange fee* jest zasadne, dlatego że to ważne, gdzie znajduje się beneficjent, a gdzie płatnik. W zależności od tego stosowane są albo lokalne stawki *interchange fee*, albo, jeżeli to jest płatność transgraniczna – stawki obniżone, czyli 0,2% do 0,3%. A zawieszenie tej właśnie zasady rezydencji oznacza, że polski płatnik, czyli osoba płacąca w polskim sklepie, będzie, jak to się mówi, procesowany za granicą tylko po to, żeby...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Chwileczkę. Czyli jak płacę kartą płatniczą w sklepie w Polsce...)

Tak, płatność następuje w sklepie w Polsce, a trafia, tak technicznie, do agenta rozliczeniowego. Jeśli agent rozliczeniowy jest zlokalizowany w Polsce, to stosowane są polskie stawki rozliczeniowe, polskie *interchange fee*, jakie mamy w tej chwili. Ale jeżeli ten sam agent rozliczeniowy to firma międzynarodowa, to może on po prostu jednym naciśnięciem klawisza, tak zwanym switchem, przełączyć rozliczenie tej płatności do Niemiec, a wtedy można już zastosować transgraniczną stawkę *interchange fee*. I ta możliwość...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czyli niższą, tak?)
Czyli niższą.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czyli jeszcze lepiej!)

(Wesołość na sali)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No ale jeśli państwo cieszy się z tego powodu, że biznes z Polski odpłynął do Niemiec, no to sorry, to ja naprawdę nie mogę...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Nie, nie, my się nie cieszymy. Proszę tylko powiedzieć, Panie Prezesie, gdzie jest ta strata. Bo jej tutaj właśnie jeszcze nie widać. Pan mówi, że to będzie kosztem polskiego...

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:

Tę stratę widać w ten sposób, że po prostu po to, żeby móc zastosować niższe stawki *interchange fee* – które zresztą pojawią się i u nas, bo przecież Komisja Europejska to zapowiedziała – biznes płatniczy odpłynie z Polski za granicę. Powtarzam: wszystko po to, żeby można było zastosować te niższe stawki.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

No tak, ale to tylko dlatego, że tam są jeszcze niższe stawki niż w Polsce? Dlatego by odpłynął, tak?

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:

Tak, ale w tym czasie w ogóle zaniknie polski sektor usług płatniczych. I to właśnie taki jest...

(Głos z sali: Panie Przewodniczący...)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Ale teraz pan prezes używa argumentu, że stawka, którą myśmy zaproponowali, jest jeszcze za wysoka. A my przecież nie mówimy, że ona ma być na takim a takim poziomie – nie, to jest stawka maksymalna. Tak więc banki mogą ustalić stawkę jeszcze niższą, porównywalną do tej, która jest w innych krajach, na przykład w Niemczech, gdzie jest 0,2%, tak jak pan mówi.

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:

Zwróćmy jednak uwagę na to, że nasza dyskusja odbywa się w kontekście nowych, zapowiedzianych regulacji Komisji Europejskiej. Tak więc to, że w Europie, na jednolitym rynku usług płatniczych, za dwa i pół roku wszystkie stawki, i transgraniczne, i wewnętrzne, będą jednakowe, to jest pewne. I przecież nie chodzi o to, żeby zrobić z Polski wyspę pod hasłem „Ochrońmy kawałek naszego przemysłu”. My oczywiście wiemy, że za dwa lata w ogóle będą stawki na poziomie 0,2% do 0,3%, czyli niższe niż pan przewodniczący powiedział. Tu chodzi o to, że za pół roku płatności zwyczajnie przestaną się odbywać w Polsce, w związku z czym nawet te niskie przychody z *interchange fee* będą po prostu podstawą do zatrudnienia ludzi, płacenia podatków itd. w innych krajach. Tak więc będzie to sytuacja, która spowoduje... Oczywiście, gdyby spojrzeć na to jednostronnie, gdyby przyjąć, że dzisiaj beneficjentami są wielkie sklepy, wielcy akceptanci, to można by powiedzieć, że oni na tym jeszcze więcej zyskają. Ale jeżeli popatrzeć na to z punktu widzenia sektora usług płatniczych w Polsce, to okaże się, że sektor ten po prostu będzie w taki sposób narażony na bardzo niekorzystną dla siebie konkurencję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pan prezes oczywiście wierzy we wszystko to, co mówił, tak? I jest do tego wszystkiego głęboko przekonany? Przepraszam, że tak pytam. Chodzi o to, że kiedy rozmawialiśmy na ten temat na samym początku tej debaty, dwa lata temu, to podczas omawiania wszystkich kwestii związanych z kartami płatniczymi banków w ogóle nie było widać. Związek Banków Polskich mówił wręcz: „Nas ta sprawa za bardzo nie interesuje”. Dopiero później, kiedy zaczęliśmy prosić o to stanowisko, doprosiliśmy się go.

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Mieczysław Groszek:**

Nie wypada mi nie zgodzić się z panem przewodniczącym...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Można się nie zgadzać, zawsze.)

...ale nas to zawsze interesowało, Panie Przewodniczący, choćby na tej zasadzie, że jak my mówimy... Są, że tak powiem, jakby cztery strony, jak siedzieliśmy przy okrągłym stole w NBP. I trzeba powiedzieć, że bezpośrednimi beneficjentami byli akceptanci, a odbywało się to kosztem banków. Tak więc inni byli trochę, że tak powiem, wciągnięci w ten proces, ale nie bezpośrednio. I jeżeli my w tej chwili mówimy, jakie są skutki finansowe tej regulacji, którą państwo proponujecie, to państwo już dokładnie wiecie, że takim skutkiem jest spadek przychodów banków o kilkaset milionów. Tak więc banki zawsze były tym zainteresowane, z tego właśnie powodu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Wojciech Kowalczyk:**

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, ja w ogóle nie rozumiem... Przecież ten debатовany tutaj projekt ustawy nie uwzględnia rozporządzenia Rady. To są rzeczy, które jeszcze przez minimum dwa lata będą na etapie uzgodnień. Żeby pana prezesa uspokoić, powiem, że wyrażone przez rząd stanowisko w sprawie acquiringu transgranicznego jest negatywne.

Szanowni Państwo, powiem tyle, tak żebyśmy nie mieli tu zupełnego mismaszu: my obniżamy te stawki do 0,5%. To, co proponuje Komisja Europejska, te 0,2% do 0,3%, w zależności od rodzaju karty, to jest dopiero projekt. Tak więc nie mylmy wielu różnych rzeczy. Wydaje mi się, że stworzymy taką atmosferę, jakbyśmy my tutaj robili zamach na jakiegokolwiek stawki *interchange fee*. Poza tym, Panie Prezesie, środowisko miało czas na to, żeby te stawki obniżyć. Polska będzie trzecim krajem na świecie, który będzie te rzeczy regulował ustawowo. W żadnym innym kraju w Europie, w Unii Europejskiej, nie trzeba było tego wymuszać poprzez legislację, ustawowo. To słabo świadczy o środowisku. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, czy ktoś jeszcze chce zabrać głos?

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Mieczysław Groszek:**

Pan przewodniczący mówił, że można przyjmować wypowiedzi krytyczne, i ja też tak uważam. Ale ja nie czuję się adresatem w tym przypadku. Określone środowisko, które się nie dogadało... Chcę powiedzieć, że w tej inicjatywie NBP banki były za obniżeniem i podpisały to. Dlatego nie chcę dostawać bury i zbierać razów za coś, za co nie odpowiadam.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Oczywiście – jeszcze raz powtarzam – zależało nam na samoregulacji i my, jako komisja, zdecydowanie byliśmy zwolennikiem takiego właśnie rozwiązania. Ta operacja się nie udała, nie powiodła się, i wówczas przyjęliśmy tę procedurę, o której teraz mowa, po to, aby w jakiś sposób możliwie zbliżyć wysokość naszych opłat interchange do wysokości tych opłat, które obowiązują w innych krajach unijnych i na świecie.

Jeżeli nie ma innych głosów, uwag i...

Proszę bardzo.

**Dyrektor Generalny
MasterCard Europe Sp. z o.o.
– Oddział w Polsce Michał Skowronek:**

Szanowni Państwo, Panie Przewodniczący, ja chciałbym tylko poprosić o wyjaśnienie...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę się przedstawić, do protokołu, ponieważ jesteśmy oglądani także w internecie, a nie wszyscy nas rozpoznają, tak więc staramy się przedstawiać.)

Michał Skowronek, dyrektor generalny MasterCard Polska.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę bardzo.)

Ja chciałbym poprosić o doprecyzowanie tudzież wyjaśnienie. Wielokrotnie były zgłaszane uwagi dotyczące regulowania przy pomocy tej ustawy czy objęcia tą proponowaną ustawą płatności mobilnych, czyli usługi na polskim rynku bardzo innowacyjnej, która się bardzo szybko rozwija. Polska jest znana globalnie z tego, że jesteśmy bardzo innowacyjni, jeżeli chodzi o taki obszar płatności, jak technologia zbliżeniowa. A teraz robimy kolejny krok w technologii zbliżeniowej – chodzi właśnie o płatności mobilne. Były dyskusje na temat tego, czy płatności mobilne, wykonywane przy użyciu telefonu poprzez zbliżenie takiego telefonu do czytnika tudzież dokonywanie płatności w telefonie, również objęte są tą ustawą, czy nie. Bo jeśli dobrze pamiętam, to zamysł był taki, żeby pozwolić na kontynuowanie trendu innowacji w obszarze polskich płatności. Tak więc bardzo bym ze swojej strony prosił o wyjaśnienie, doprecyzowanie, i ewentualnie, jeżeli są to rzeczy niezgodne z intencją, to doprecyzowanie tych spraw w treści ustawy – chodzi o uzgodnienie treści przepisu i ducha prawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że tę sprawę już wyjaśnialiśmy, dyskutowaliśmy na ten temat. Jeżeli chodzi o płatności mobilne, to one nie są realizowane za pośrednictwem karty, więc nie są regulowane tą ustawą. Ale poproszę jeszcze Biuro Legislacyjne...

Może w takim razie pan dyrektor Piłat, proszę bardzo, z Ministerstwa Finansów.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów Piotr Piłat:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący, Szanowna Komisjo, celem tej ustawy jest uregulowanie stawki *interchange fee*. To nie się ze sobą pewne określone konsekwencje. Wszystkie te systemy, w których będzie występować opłata o nazwie *interchange fee* i o podobnej charakterystyce, będą objęte tymi regulacjami dotyczącymi maksymalnego wymiaru tej opłaty.

Trzeba również mieć, jak to się mówi, w tyle głowy definicję karty płatniczej. W związku z tym wszędzie tam, gdzie transakcja jest realizowana za pośrednictwem karty płatniczej, będziemy mieli do czynienia z tego typu opłatą. Ponadto sama regulacja przewiduje również pewne ułatwienia dla nowych organizacji płatniczych i zapewnia pewne udogodnienia dla systemów trójstronnych, których marginalny udział w rynku powoduje, że powszechne jest wspieranie tego rodzaju systemów, właśnie po to, aby mogły się rozwijać. W dodatku są to systemy na tyle bliskie zarówno akceptanta, jak i organizacji kartowej, że nie ma sensu ustalanie opłat wielostronnych. Co prawda tam, gdzie systemy trójstronne zaczynają działać jak systemy czterostronne, ta opłata już będzie obowiązywać. Zresztą taki sam tok myślenia można zaobserwować również w nieco innym kontekście, przywoływanym już na dzisiejszym posiedzeniu – chodzi o wspomniany już projekt Komisji Europejskiej dotyczący regulacji *interchange fee* na poziomie europejskim. Dlatego też wydaje się, że wszystkie innowacyjne systemy powinny być traktowane szczególnie, to znaczy lepiej. Niemniej jednak koncentrowanie się na regulowaniu *interchange fee* powoduje, że nie jesteśmy w stanie wyłączyć systemów, w których ta opłata w dalszym ciągu występuje.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pan legislator, bardzo proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Dziękuję.

Ja pozwolę sobie tylko podkreślić pewną rzecz. Proszę państwa, art. 38a będzie dotyczył płatności mobilnych pod warunkiem, po pierwsze, że w relacjach pomiędzy uczestnikami rynku będzie występowała opłata interchange, i po drugie, że da się taką płatność uznać za płatność kartą płatniczą w rozumieniu definicji sformułowanej

w ustawie o usługach płatniczych. Ja przypominam, że niedawno robiliśmy dużą nowelizację ustawy o usługach płatniczych i karta płatnicza została tam zdefiniowana jako „karta uprawniająca do wypłaty gotówki lub umożliwiająca złożenie zlecenia płatniczego za pośrednictwem akceptanta lub agenta rozliczeniowego, akceptowana przez akceptanta w celu otrzymania przez niego należnych mu środków”. I jak długo urządzenie czy narzędzie użyte do dokonania płatności będzie podpadało pod definicję karty płatniczej, a w relacjach pomiędzy podmiotami będzie się pojawiała opłata interchange, tak długo art. 38a trzeba będzie stosować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy te odpowiedzi pana uspokajają?

(Dyrektor Generalny MasterCard Europe Sp. z o.o. – Oddział w Polsce Michał Skowronek: Właśnie nie do końca...)

W takim razie proszę powiedzieć, jaka mogłaby być, teoretycznie, sytuacja, na przykładzie której moglibyśmy jakoś sobie wyjaśnić...

Dyrektor Generalny MasterCard Europe Sp. z o.o. – Oddział w Polsce Michał Skowronek:

Ja to państwu powiem w ten sposób: ja mogę mieć na karcie SIM w moim telefonie zakodowaną moją kartę kredytową, debetową, jakkolwiek, i mogę tym telefonem – nie muszę mieć karty, jak państwo widzicie, to jest tylko telefon – dokonywać płatności w sklepie, gdzie będzie naliczana opłata, ta *interchange fee*. Ale ja przy pomocy tego telefonu nie wyciągnę gotówki z bankomatu. I co wtedy?

Ja rozumiem zamysł, że państwo chcecie pozwalać na rozwój innowacyjności, ale kiedy my czytamy zapisy ustawy, odczuwamy wspomniany dyskomfort, ponieważ nie jest to dla nas jednoznaczne. Dlatego chcielibyśmy zaproponować, jeżeli można, doprecyzowanie, co jest płatnością NFC i co jest telefonem NFC, tak żebyśmy nie mieli wątpliwości, czy rozwijanie płatności innowacyjnych w telefonie podpada pod ustawę, czy nie. My jesteśmy przygotowani, żeby dostarczyć państwu propozycję tego, jak to może wyglądać, z jasną definicją – z naszej strony – co to jest NFC, jak to działa, tak żeby to się odnosiło tylko do telefonów. Teraz ta kwestia po prostu nie jest jeszcze dla nas do końca klarowna.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze raz pan Kuba Zabielski.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przed wszystkim, proszę państwa, pamiętajmy, że przepisy, które tworzymy, muszą być maksymalnie ge-

neralne i abstrakcyjne. Unikamy szczegółowości. To, co dzisiaj jest opłatą NFC, za dwa lata czy za dwa miesiące może już być definiowane zupełnie inaczej. Proszę o tym pamiętać. Przepisy, które tworzy ustawodawca, mają się nadawać do zastosowania w maksymalnie wielu różnych sytuacjach. A jeżeli chodzi o to, że za pośrednictwem telefonu i karty SIM w pewnych okolicznościach nie będzie można dokonać wypłaty gotówki, to proszę zwrócić uwagę, że w definicji karty płatniczej użyto spójnika „lub”. Taka karta płatnicza ma uprawniać do wypłaty gotówki lub umożliwiać złożenie zlecenia płatniczego. To „lub” przesądza, że za pomocą takiej karty płatniczej niekoniecznie będzie możliwość wypłaty gotówki w bankomacie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

**Dyrektor Generalny
MasterCard Europe Sp. z o.o.
– Oddział w Polsce Michał Skowronek:**

Czyli, jeżeli dobrze rozumiem, te płatności dalej są regulowane...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Płatności?)
Płatności mobilne. Podpadają pod...

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:**

Jeżeli jest tam opłata interchange, to tak.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jeżeli jest opłata interchange, to płatności podlegają tej regulacji.

Ministerstwo Finansów, Panie Ministrze, Panie Dyrektorze?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Wojciech Kowalczyk:**

Tak, potwierdzamy to.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czy jeszcze pan legislator chce coś dodać?
(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski: Nie, ja dziękuję.)

**Dyrektor Generalny
MasterCard Europe Sp. z o.o.
– Oddział w Polsce Michał Skowronek:**

Czyli tak naprawdę każde innowacyjne rozwiązanie tworzone przez system czterostronny, w którym stosuje się *interchange fee*, będzie podlegało regulacji, podczas gdy rozwiązania innowacyjne tworzone przez inne systemy, w których ta sama opłata będzie inaczej nazwana, już nie będą regulowane?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panowie?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Wojciech Kowalczyk:**

My już nic nie możemy dodać, myśmy swoje stanowisko już wyrazili. Nie rozumiem tylko słowa „innowacyjne”.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Widziałem, że jeszcze pan dyrektor prawie nacisnął ten przycisk, więc może...

**Dyrektor Departamentu
Rozwoju Rynku Finansowego
w Ministerstwie Finansów Piotr Piłat:**

Szanowni Państwo, posługujemy się definicjami generalnymi, tak jak powiedział pan legislator Zabielski. Mamy definicję opłaty interchange. Ona jest ogólna i zarazem prosta. Odnosimy się do regulacji właśnie tej opłaty. Jeśli chodzi o innowacyjność, to instrumenty płatnicze mogą być innowacyjne w dwóch aspektach: ze względu na szczególnego rodzaju nośnik, czyli innowacyjne w sensie technicznym, lub innowacyjne w sensie rozwiązań. Niemniej jednak kiedy konstruuje się tego typu regulacje, nie jest możliwe oznaczenie, które przedmioty i które sposoby płatności są innowacyjne, a które nie. Ideą państwa projektodawców, tak jak my ją rozumiemy, było to, aby ograniczyć wysokość opłaty interchange. I to do tego odnosi się ta regulacja. W związku z tym wszędzie tam – tak jak już powiedziałem poprzednio i co zostało potwierdzone przez pana mecenas Zabielskiego – gdzie będzie występowała opłata interchange zgodna z definicją zawartą w pktcie 19a w art. 2, będziemy mieli do czynienia z limitem ograniczającym wysokość tej opłaty.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo.

**Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych
i Bankowości Elektronicznej
w Związku Banków Polskich
Paweł Widawski:**

Paweł Widawski, Związek Banków Polskich.

Obawiam się, że wracamy do dyskusji, która miała miejsce przy okazji dużej nowelizacji ustawy o usługach płatniczych, czyli do takiego punktu, kiedy... Chodzi o to, że w tym projekcie ustawy opłata interchange jest definiowana jako każda opłata, czyli możliwie szeroko. To znaczy, że każda opłata pobierana przez dostawcę usługi płatniczej jest de facto opłatą interchange. To bardzo nieprecyzyjna definicja. Weźmy pod uwagę, że definicja karty

płatniczej została zmieniona właśnie po to, aby zawęzić zakres stosowania opłaty interchange tylko do transakcji z użyciem karty w rozumieniu fizycznym – czyli kawałka plastiku. Uniknęliśmy w ten sposób takiej sytuacji, kiedy ta regulacja, o której dzisiaj mówimy, miałaby zastosowanie do wszystkich usług płatniczych, a więc do płatności internetowych, Pay-By-Link, polecenia zapłaty, polecenia przelewu – do wszystkich usług płatniczych, jakie mamy na rynku. Tak więc jeśli wycofamy się z takiego sposobu rozumienia terminu „karta płatnicza”, jaki został zapisany w tej dużej nowelizacji, zgodnie z którym karta płatnicza to karta, a nie każdy instrument...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale czy my się z tego wycofujemy? Panie Mecenasie?)

Ja odnoszę wrażenie, że się wycofujemy, bo...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Przecież nie dokonujemy żadnej zmiany.)

Nie dokonujemy zmiany w prawie, lecz dokonujemy zmiany rozumienia tego prawa. A to jest, moim zdaniem, bardzo niebezpieczne. Co z kolei przekonuje mnie do tego, żeby zaproponować doprecyzowanie tej definicji, która okazuje się po prostu nieprecyzyjna.

(Głos z sali: Której definicji?)

Definicji karty płatniczej.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabiński:

Ale my tą ustawą nie możemy zmieniać definicji karty płatniczej. To nie jest ustawa o karcie płatniczej, to jest ustawa o interchange. W związku z tym...

Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych i Bankowości Elektronicznej w Związku Banków Polskich Paweł Widawski:

W takim razie być może należy zmienić definicję opłaty interchange, skoro ona jest tak niedoskonała.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

A czy zwracaliście państwo uwagę także w Sejmie na niedoskonałość tej definicji?

Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych i Bankowości Elektronicznej w Związku Banków Polskich Paweł Widawski:

Wielokrotnie zwracaliśmy uwagę na niedoskonałość tej definicji, także w Sejmie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

I nie budziła ona ostatecznie wątpliwości legislatorów i...

Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych i Bankowości Elektronicznej w Związku Banków Polskich Paweł Widawski:

Nie zmienia to faktu, że jest niedoskonała.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

No oczywiście... Ja nie wiem, czy w ogóle cokolwiek jest doskonałe, to trudno powiedzieć, ale...

Proszę bardzo.

Ekspert Prawny Polskiej Organizacji Niebankowych Instytucji Płatności Krzysztof Korus:

Krzysztof Korus, Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności.

W pełni zgadzam się ze zdaniem przedstawiciela ZBP pod tym względem, że wracamy do starych kwestii, bo rzeczywiście dyskutowaliśmy na ten temat. Jeżeli próbujemy podsumować, żeby może nadać tej dyskusji trochę lepszy kierunek, to trzeba przyznać, że pytanie pana dyrektora MasterCard jest bardzo zasadne, bo sprowadza się do tego, czy aplikacja to karta. Cała problematyka, którą wtedy omawialiśmy w szerokim gronie i w kwestii której próbowaliśmy znaleźć jakiś kompromis, została niejako sprowadzona do jednego zdania: okej, załatwimy to słowem „karta”. To słowo miało określić, co tak naprawdę chcemy objąć regulacją interchange. I to pytanie pana dyrektora rzeczywiście jest bardzo zasadne na przyszłość. Ja to mówię z punktu widzenia tego, co robię na co dzień, czyli doradzania. Chodzi tutaj o jasność przepisów. Jak przyjdzie komuś doradzić, komuś wytłumaczyć, o co ustawodawcy chodziło, to czy będzie należało uznać, że karta w rozumieniu tej ustawy to także aplikacja? To jest trudne pytanie. Oczywiście oznacza to powrót do tej starej dyskusji, która została zamknięta w taki sposób, o jakim powiedziałem. Niemniej jednak to jest bardzo ważne pytanie, pytanie bardzo otwarte. I oczywiście trzeba pamiętać, że ta dyskusja zawsze sprowadzi się do technikałów. Przecież na dzisiejszej karcie NFC też mamy aplikację, tyle że w chipie. Tak więc pytanie, czy karta to także aplikacja, nie jest, że tak powiem, zupełnie ostatecznym przedstawieniem sprawy. Trzeba jednak mieć na uwadze, że gdy zostawiamy to w takiej postaci, jaką mamy teraz, czyli niejako wszystko, że tak powiem, zawieszamy na słowie „karta”, a nie precyzujemy, co to jest karta... My, jako organizacja, swego czasu proponowaliśmy bardzo wyraźnie doprecyzowanie, tak jak się to robi w literaturze światowej: znormalizowane urządzenie w postaci karty plastikowej – itd., itd. Na to jednak zgody nie było. Co tylko pokazuje, że na pewno jest to potencjalny problem. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Mam takie pytanie do pana prezesa: Panie Prezesie, jakie są dzisiaj wysokości opłat w przypadku tych płatności mobilnych?

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Mieczysław Groszek:**

One dopiero weszły i powiedziałbym... Nie ma jeszcze rynku, w związku z tym to jest bardzo zróżnicowane. Funkcjonują chyba trzy systemy...

Wiemy dokładnie, ile?

(*Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych i Bankowości Elektronicznej w Związku Banków Polskich Paweł Widawski:* Ja myślę, że trzeba zwrócić się do organizacji. Oni wiedzą najlepiej.)

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina:* Ale właśnie wolalbym wiedzieć, jak to wygląda z waszej perspektywy.)

**Dyrektor Zespołu Systemów Płatniczych
i Bankowości Elektronicznej
w Związku Banków Polskich
Paweł Widawski:**

Mówimy teraz o instrumentach innowacyjnych, które de facto w praktyce nie występują jeszcze masowo.

(*Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:* Nie ma jeszcze rynku...)

Dlatego powinno się zastosować odpowiednią stawkę *interchange fee*, która będzie pobudzała ten rynek.

(*Głos z sali:* Płatności mobilne w Polsce się rozwijają, Polska jest w tym zakresie liderem.)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę Państwa, jak była dyskusja, to nie było chętnych, a jak ja zaczynam zadawać pytania, to... Dlatego celowo zadałem pytanie tylko panu prezesowi, żeby nie pytać każdego z uczestników rynku, bo wtedy się zgubimy i nie skończymy tej debaty. Tak generalnie: czy to są opłaty zdecydowanie wyższe niż dziś obowiązujące stawki *interchange fee*, czy niższe od tych opłat? Bo może w ogóle nie ma problemu.

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Mieczysław Groszek:**

Panie Przewodniczący, jest taka inicjatywa sześciu banków, które chcą powołać wspólną platformę i zrobić coś na kształt *back office* dla systemu mobilnego. To jest sześć największych banków. Ta inicjatywa w biznesplanie zakłada, że to będzie poziom 0,5%. To jest oczywiście tylko projekcja, niemniej jednak nie projekcja typu „jeżeli wszystko nam się będzie dobrze rozwijało, to za ileś lat będzie tak i tak” – to jest już po prostu określone w przewidywalnym horyzoncie czasowym.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Poproszę jeszcze panią, a później pana dyrektora.

**Prezes Polskiej Izby Paliw Płynnych
Halina Pupacz:**

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, ja chciałabym uzupełnić tę wypowiedź...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina:* Proszę się jeszcze przedstawić.)

Halina Pupacz, Polska Izba Paliw Płynnych.

Operatorzy paliwowi mają już takie umowy w ręku i tam są właśnie te stawki, o których pan prezes przed chwilą wspomniał. Tylko tyle chciałabym powiedzieć.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jakiej wysokości są te stawki?

**Prezes Polskiej Izby Paliw Płynnych
Halina Pupacz:**

Właśnie w granicach 0,5% do 0,6%.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czyli generalnie mieszczą się w granicach z tej regulacji, którą my tutaj państwu proponujemy?

**Prezes Polskiej Izby Paliw Płynnych
Halina Pupacz:**

Tak, oczywiście, mieszczą się.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

0,6% czy 0,5% to jest jeszcze wielkość zbliżona do tej kwoty.

Jeszcze pan dyrektor z MasterCard.

**Dyrektor Generalny
MasterCard Europe Sp. z o.o.
– Oddział w Polsce Michał Skowronek:**

To, o czym państwo dyskutujecie, ta stawka 0,5%, to jest inicjatywa banków lokalnych. Chodzi tutaj o system znany pod nazwą IKO. Tam faktycznie są stawki w wysokości pięćdziesięciu punktów bazowych plus bodajże osiemnaście punktów bazowych w ramach opłaty pobieranej przez acquirera. Stawki systemów płatniczych, które funkcjonują dzisiaj – w czymś, co jeszcze się nie rozwinęło, bo dopiero powstało środowisko, w którym można zacząć to rozwijać... Jako że stworzenie takiego systemu jest inwestycją ze strony banku, te stawki dziś się nie różnią, po prostu nie ma żadnych innych stawek. To są takie same stawki jak w przypadku każdej innej płatności. Dzieje się tak z bardzo prostej przyczyny: konieczna jest inwestycja banku, wydawcy, żeby coś takiego zaczęło działać. Tak więc to nie agent rozliczeniowy ani nie sklep akceptujący kartę inwestują w to, żebyśmy my, jako konsumenci, mogli na telefon zaaplikować sobie, że tak powiem, swoją kartę płatniczą i nie nosić portfela, tylko płacić za pomocą telefonu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czyli jaka to jest stawka, Dyktorze?

**Dyrektor Generalny
MasterCard Europe Sp. z o.o.
– Oddział w Polsce Michał Skowronek:**

Taka, jak przy standardowej płatności kartą debetową czy kredytową. Czyli dzisiaj to jest bodajże średnio 1,1% i 1,25% na kartę kredytową. Tak to jest dziś. Wraz z tym, jak skala zastosowania tej technologii będzie rosła, te stawki oczywiście będą spadały. Ale jeżeli my na samym początku zdusimy rozwój czegoś nowego, to nie rozwiniemy tego segmentu płatności w Polsce. Myślę, że dla wszystkich jest to bardzo jasne.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jeszcze raz: w innych krajach Unii Europejskiej te opłaty w przypadku płatności mobilnych też są wyższe od tego, co my proponujemy, tak? Jak rozumiem, też jest to na poziomie 1% – tak?

**Dyrektor Generalny
MasterCard Europe Sp. z o.o.
– Oddział w Polsce Michał Skowronek:**

Tutaj wracamy do tego, jak Polska wygląda na tle innych krajów. Płatności mobilne w innych krajach...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale, Dyktorze, proszę powiedzieć jednym słowem, bo po prostu prawdę...)

Panie Przewodniczący, płatności mobilnych w innych krajach jeszcze nie ma.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Dziękuję bardzo.)

Polska jest naprawdę innowacyjnym krajem, jeżeli chodzi o rozwój tego typu rozwiązań.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, czy są uwagi, propozycje? Widzę, że jeszcze jedna osoba podnosi rękę. Czy chce pan wnieść jeszcze coś istotnego, jakieś propozycje zmian do tych ustaw itd.? Sugeruje pan jakieś poprawki?

**Dyrektor
do spraw Koordynacji Projektów
w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji
Karol Stec:**

Panie Przewodniczący, ja mam tylko jedną uwagę, ale nie chcę wnieść żadnych poprawek...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę się przedstawić.)

Karol Stec, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja mam jedną krótką uwagę. Tak naprawdę słowa, które tutaj padły odnośnie do płatności mobilnych, bo o to tak naprawdę, jak

rozumiem, troszczy się przedstawiciel MasterCard... Żeby takie płatności były konkurencyjne, to muszą być konkurencyjne wobec oferty banków krajowych. Jeżeli oferta banków krajowych wobec akceptantów jest de facto na poziomie regulacji tej ustawy, to z punktu widzenia rozwoju płatności mobilnych, jeżeli chodzi o Polskę, nie ma, moim zdaniem, żadnego problemu. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Troszczymy się tutaj o wszystkich i o interesy wszystkich. Chcemy, żeby wszyscy mogli dobrze funkcjonować: i organizacje kartowe, i banki, i wszyscy inni. Chcemy tutaj znaleźć jakąś równowagę. Tak więc to nie jest tak, że tylko o jedną stronę całego tego porozumienia chcemy się troszczyć.

Proszę bardzo, Panowie Senatorowie, czy są jakieś wnioski, poprawki do tej ustawy? Nie ma.

W takim razie składam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Jakie jest stanowisko rządu wobec takiego rozwiązania?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Wojciech Kowalczyk:**

Popieramy to rozwiązanie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

W takim razie przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (8)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Projekt ustawy w obecnym kształcie został jednomyślnie przyjęty.

Na senatora sprawozdawcę proponuję pana senatora Leszka Czarnobaję.

Chcę państwu powiedzieć, że jeszcze raz, jako że mamy jeszcze kilka dni, przyjrzymy się tym kwestiom płatności mobilnych, przeanalizujemy to dokładnie. I tu prośba do panów z Ministerstwa Finansów, żeby tę sprawę jeszcze przeanalizować. Jeżeli się okazało, że rzeczywiście warto wprowadzić do ustawy takie rozwiązanie, i jeżeli byłoby to możliwe, to wtedy ewentualnie zgłosilibyśmy odpowiedni wniosek na posiedzeniu plenarnym. Nie zamierzamy bowiem zabijać innowacyjnych inicjatyw, jak to tutaj zostało powiedziane, a wręcz przeciwnie – chcemy przyczynić się do rozwoju różnych form płatności bezgotówkowej. Tak że mamy na to trzy dni. Jest więc prośba o to, żeby panowie ze Związku Banków Polskich, a także przedstawiciel MasterCard, jako że też w tej sprawie zdecydowanie się wypowiedział... Należy tę sprawę jeszcze przedyskutować. Będę prosił może pana z ministerstwa, Panie Dyktorze, czy też może pracownika, pana Bułgaryna, żeby ewentualnie tę sprawę jeszcze przedyskutować z panem Jakubem Zabielskim, z udziałem moim i pana Leszka Czarnobaję. Tak żebyśmy mieli pewność, że nie popełniamy jakiegoś błędu, który mógłby mieć nie takie skutki, jakich byśmy oczekiwali.

Bardzo dziękuję wszystkim państwu za pracę nad tą ustawą na tym etapie.

Dziękuję gościom, którzy przyszli w związku z ustawą o usługach płatniczych.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę państwa, drugi punkt porządku naszego posiedzenia: rozpatrzenie ustawy o likwidacji Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych. Jest to druk senacki nr 438.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Ministrem wiodącym jest dla tej ustawy minister rozwoju regionalnego. Witam pana ministra Marcina Kubiaka. Bardzo prosimy o uzasadnienie do tej ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marcin Kubiak:

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, mam przyjemność w imieniu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przedstawić informację o rządowym projekcie ustawy o likwidacji Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych – druk senacki nr 438, druki sejmowe nr 1437 i 1593.

Pokrótkie przypomnę, że jest to fundusz, który utworzono w 2004 r., w czasie, kiedy wstępowaliśmy do Unii Europejskiej, a którego celem było umożliwienie – poprzez udzielenie preferencyjnych kredytów na finansowanie – przygotowania przez jednostki samorządu terytorialnego, gminy, powiaty czy też ich związki dokumentacji niezbędnej do przygotowania projektów inwestycji komunalnych przewidzianych do współfinansowania z funduszy Unii Europejskiej. Szczególnie chodziło o środki pochodzące z mechanizmu finansowego EOG oraz ze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Kredyty udzielane były – i są udzielane nadal – w wysokości nieprzekraczającej 80% zaplanowanych kosztów netto przygotowania dokumentacji, nie wyższej jednak niż 1 milion zł. Fundusz jest w Banku Gospodarstwa Krajowego, środki są tam gromadzone na wyodrębnionym rachunku. Fundusz ten jest odnawialny, co oznacza, że środki w tej części przeznaczonej na kredyty zwrotne go zasilają. Głównym źródłem przychodów funduszu jest jednak inwestowanie wolnych środków w papiery wartościowe i lokaty terminowe, co stanowi blisko 97% jego działalności bankowej.

Doszliśmy do wniosku, że należy przygotować analizę zainteresowania, i dlatego w czerwcu 2012 r. zostały przeprowadzone badania, a w szczególności ankieta dotycząca funkcjonowania FRIK. Nasze ministerstwo potwierdziło niskie zainteresowanie ofertą funduszu ze strony jednostek samorządu terytorialnego. Wedle naszych potwierdzonych informacji to nikt nie zainteresowanie utrzymuje się mimo tego, że w roku 2010 ustawa została znowelizowana – wprowadzono do niej wówczas pewne zapisy, że tak

powiem, uelastyczniające zasady korzystania z tego funduszu. Mowa tu między innymi o rozszerzeniu zakresu projektów możliwych do dofinansowania, podwyższeniu kwoty kredytów czy ułatwieniu spłat. W związku z tym doszliśmy do wniosku, że z punktu widzenia jednostek samorządu terytorialnego lepszym rozwiązaniem będzie inne ulokowanie tych środków, czyli, pokrótce, zwrot do budżetu tej kwoty, obecnie liczącej około 52,3 miliona zł – mówię „około”, dlatego że konto funduszu w BGK nadal pracuje, te lokaty i papiery wartościowe nadal przecież generują zyski, zwracane są kredyty razem z odsetkami, tak więc ta suma może być po prostu zmienna w zależności od czasu –i przeznaczenie ich w ustawie budżetowej na rok 2014 na działania z zakresu polityki rozwoju. Chodzi o takie działania, które stanowią zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, a nie są ujęte czy to w kontrakcie wojewódzkim, czy w regionalnym programie operacyjnym. De facto przyczyniać się to więc będzie do dalszego rozwoju i podnoszenia konkurencyjności danego regionu. Przeznaczenie tych środków na finansowanie wspomnianych działań regulowane będzie w ramach art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

To tyle, jeśli chodzi o takie krótkie omówienie tej ustawy i uzasadnienie. Chciałbym jeszcze tylko dodać, że 30 sierpnia tego roku Sejm po pierwszym i drugim czytaniu, a także po trzecim czytaniu w bloku głosowań, przyjął projekt ustawy. Następnie 10 września odbyło się posiedzenie senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, na którym to posiedzeniu projekt rządowy również uzyskał poparcie. Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne – czy są uwagi legislacyjne do tej ustawy?

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil:

Dziękuję, Panie Przewodniczący, Biuro Legislacyjne nie ma uwag.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, czy ustawa była konsultowana z organizacjami samorządowymi?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marcin Kubiak:

Tak, była, in extenso. Wspominałem już o tej ankiecie przeprowadzonej w czerwcu i skierowanej do praktycznie wszystkich reprezentatywnych podmiotów i grup, w tym do marszałków województw, Związku Powiatów Polskich, Unii Miasteczek Polskich, Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Miast Polskich,

Związku Gmin Wiejskich RP, Unii Metropolii Polskich, a także, przede wszystkim, do reprezentatywnych związków pracodawców i pracowników, do Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Konfederacji „Lewiatan”, organizacji „Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej” oraz Business Centre Club. Myślę, że to gremium...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: I ustawa nie budziła wątpliwości?)

Nie. Została zaakceptowana 27 lutego tego roku na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Panowie Senatorowie, czy są uwagi?

Proszę bardzo, senator...

Senator Witold Sitarz:

Ja mam tylko jedno pytanie. Czy ja się przesłyszałem, czy dobrze usłyszałem – mówimy o pieniądzach rzędu 50 milionów zł?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marcin Kubiak:

Tak.

Senator Witold Sitarz:

To żadne pieniądze. To jest mała oczyszczalnia...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Duże pieniądze, duże pieniądze.)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marcin Kubiak:

Ale fundusz trzeba zlikwidować.

(Senator Witold Sitarz: Dziękuję.)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

O, dla senatora Sitarza to są...

Proszę bardzo.

Senator Piotr Gruszczyński:

Panie Ministrze, ja bym miał krótkie pytanie. Ja rozumiem, że ta ustawa nie trafiła, tak powiem, do samorządów, nie korzystano z tych zapisów, które stwarzały pewne... No, że jest małe zainteresowanie. I chodzi mi właśnie o to, czy znane są w ogóle przyczyny takiego stanu rzeczy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Marcin Kubiak:

Tak jest, robiliśmy takie badania. Miałem zresztą nadzieję, że państwo otrzymają kompletną dokumentację, w tym również odpowiednie tabele, w których zestawiono liczby świadczące właśnie o spadku zainteresowania. A z czego on wynika? Z tego przede wszystkim, że powstał konkurencyjny rynek bardzo tanich i łatwych do otrzymania kredytów banków komercyjnych. To po pierwsze. Po drugie, okazało się, że te działania mogą być sfinansowane także w ramach programu technicznego, programu operacyjnego, jednego z programów krajowych. Można te projekty finansować również w ramach programów operacyjnych Narodowej Strategii Spójności 2007–2013. I o ile w odniesieniu do tych, że tak powiem, elastyczniejszych czy łatwiejszych do otrzymania kredytów banków komercyjnych nadal mówimy mimo wszystko o kredytach, czyli pomocy zwrotnej – chociaż tak atrakcyjnej, że generalnie zainteresowanie naszym funduszem i tak mała – o tyle w przypadku finansowania z pomocy technicznej mówimy w ogóle o pomocy bezzwrotnej. Trzeba pamiętać, że jak jednostki samorządu terytorialnego brały kredyty w ramach FRIK, to jednak się zadłużały. Nawet jeżeli suma była niewielka, to było to zadłużenie. Rozwiązanie, które my proponujemy, czyli zwrot do budżetu z przeznaczeniem na rezerwę celową na to konkretne działanie, czyli prowadzenie polityki rozwoju w ramach art. 20a ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju, też będzie pomocą bezzwrotną, a więc nie będzie obciążało jednostek samorządu terytorialnego. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Stawiam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Czy senator Martynowski chciałby reprezentować komisję na posiedzeniu plenarnym, mimo że się wstrzymał?

Senator Marek Martynowski:

Panie Przewodniczący, dziękuję bardzo, ale nie chcę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Nie?

A senator Cioch?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Komisja samorządu, Senatorze Sepioł, też się tą sprawą zajmowała?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy zaprosimy senatora Sitarza? Czy senator chciałby, jako samorządowiec, przedstawić tę ustawę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Sepioł, tak?

(*Głos z sali*: Senator Sitarz...)

Senator Sitarz wyraził taką chęć, tak więc bardzo prosimy senatora o przedstawienie tej ustawy na posiedzeniu plenarnym.

Proszę państwa, zamykam posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Przypominam, że o godzinie 14.00 w tej samej sali odbędzie się kolejne posiedzenie, związane już z ustawą budżetową i ustawą o budżecie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 03)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii